

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	26-1-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	MOB	COMMISSIE	BEM
STELLER	Geerke van Splunter	TELEFOONNUMMER	0615029192
NUMMER	821EE160	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Onderwerp Statenbrief:

Stand van zaken Corona maatregelen tot en met 25 januari 2021

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Eens per 2 maanden informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot de gevolgen van Covid-19 en de door provincie Utrecht getroffen maatregelen om de negatieve effecten op de Utrechtse samenleving te beperken. Ook in deze brief geven wij u een overzicht van maatregelen en uitwerking daarvan in de provincie Utrecht. Daarnaast is er nog een aantal actuele punten die wij met u willen delen. Hoofdbeeld is wel dat nu de lockdown langer lijkt te gaan duren, meer mensen en bedrijven getroffen worden door de gevolgen van deze pandemie.

Inleiding

Naast de stand van zaken met betrekking tot de beleidsterreinen economie, cultuur en erfgoed, recreatie en toerisme en openbaar vervoer willen wij graag een paar actuele onderwerpen met u delen. Uiteraard worden alle onderwerpen in deze brief via de reguliere programma's uitgewerkt als daar aanleiding toe is. Via de verantwoordelijk portefeuillehouder wordt u daar dan ook nader over geïnformeerd. Deze brief bevat een weergave van de belangrijkste ontwikkelingen, maatregelen en eventuele resultaten waar wij als provincie een rol in hebben.

Uiteraard hebben wij ook oog voor de gevolgen voor de samenleving waar wij niet direct een rol hebben. Nu de pandemie langer duurt zien we dat de effecten van de lockdown en andere Covid-maatregelen een grote uitwerking hebben op onze maatschappij. We zien dit bij scholieren, studenten en ouderen. We zien de grote druk voor werkende ouders met kinderen die thuisonderwijs moeten krijgen. We zien vereenzaming, stress, huiselijk geweld en psychologische problemen. Deze ontwikkelingen kunnen ook op ons werk van invloed zijn. Wij zijn van mening dat wij beiden, naar elkaar en naar onze ambtelijke organisatie daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben. Het is belangrijk in deze bijzondere en moeilijke omstandigheden elkaar daarin te steunen en ruimte te geven. Dat is niet alleen een boodschap die we binnen onze eigen "muren" van het provinciehuis uitdragen maar ook daarbuiten zoals bijvoorbeeld naar onze partners en stakeholders.

Druk op de planning

Nu de scholen en kinderopvang zeker nog tot 9 februari zijn gesloten zijn merken wij dat collega's die wederom geconfronteerd worden met het thuisonderwijs en de opvang van kleine kinderen steeds meer moeite hebben met de combinatie privé en werk. Dat geldt overigens niet alleen voor ons personeel. Ook onze partners en andere stakeholders, zoals gemeenten, onderzoeks en -advies bureaus, andere overheden en organisaties hebben hier mee te kampen.

Dat kan tot gevolg hebben dat projecten en programma's niet af komen op de momenten die wij met elkaar afgesproken hebben. Wij zijn met onze medewerkers in gesprek om te kijken hoe we samen de best mogelijke oplossing voor dit probleem kunnen vinden, inventariseren waar het knelt en zullen u daar verder over informeren.

Beleidsregels subsidies

Op 7 april 2020 zijn de beleidsregels tot vaststelling van subsidies in verband met de Coronacrisis vastgesteld. In deze beleidsregels staat beschreven op welke wijze de Provincie omgaat met het vaststellen van subsidies tijdens de Coronacrisis. Kern is dat wij, wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan, geen gebruik zullen maken van de bevoegdheid om de subsidie lager vast te stellen wanneer het niet of niet geheel plaatsvinden van de gesubsidieerde activiteit, of het niet nakomen van de in het kader van de subsidie opgelegde verplichting, te wijten is aan de coronavirusepidemie of maatregelen die hier mee samenhangen. Deze coulancregeling blijft ook in 2021 van kracht. De lijn blijft ook dat wij van de gesubsidieerde instellingen vragen maximale inzet te hebben op het minimaliseren van de kosten.

Inzet provinciehuis

Voor diverse organisaties zijn wij, nu het provinciehuis voor een groot deel niet in gebruik is, een centraal gelegen locatie voor overleg, samenwerking en extra capaciteit. Niet alleen vergaderen de burgemeester van de 25 veiligheidsregio's regelmatig in het provinciehuis, ook de GGD gebruikt onze locatie voor opleiding van personeel voor bijvoorbeeld bron -en contact onderzoek. Daarnaast maak ook het UMCU sinds december 2020 gebruik van het provinciehuis, deelnemers aan een vaccin-test worden ontvangen op de Archimedeslaan.

College zoekt verbinding

Ook in Coronatijd zoeken wij verbinding met partners en inwoners. Daar waar fysieke bijeenkomsten weliswaar wenselijk zijn maar niet verantwoord, wordt gepoogd een digitaal alternatief te bieden. Zo vonden ook de 'OpenKeukengesprekken', in december digitaal plaats, net als de Nieuwjaarsbijeenkomst voor de medewerkers en de Nieuwjaarstoespraak van de commissaris. Op 17 november gingen we met medewerkers in gesprek tijdens een livestream. Deze digitale bijeenkomsten blijven de norm en zullen verder doorontwikkeld worden op professionaliteit om impact en interactie te verhogen.

In sommige gevallen heeft een fysieke ontmoeting een meerwaarde. Zo is – met inachtneming van alle coronaregels – een werkbezoek gebracht door commissaris Oosters en gedeputeerde Van Muilenkom aan medewerkers van het callcenter van de ANBO en ging gedeputeerde Schaddelee fysiek op pad met BOA's die toezien op naleving van coronaregels in de natuur. Met een werkbezoek aan een restaurant genereerde de commissaris aandacht voor afhalen bij restaurants. En de Covid-teststraat bij de Jaarbeurs is bezocht. Rekening houdend met de actuele situatie en met alle beperkingen wil het college ook de komende maanden op deze wijze inwoners of ondernemers graag ondersteunen.

Zoals ook in de vorige corona statenbrief geven wij ook in deze statenbrief een overzicht van de ontwikkelingen rond de corona gerelateerde steunpakketten en maatregelen voor de economie, op het gebied van cultuur en erfgoed, recreatie en toerisme en het openbaar vervoer.

Toelichting

Economie

Algemeen economisch beeld

Sinds het begin van de coronacrisis is een groot deel van de economie vanaf 15 december 2020 in de derde lockdown geplaatst (na de intelligente lockdown tussen 15 maart en 1 juni en de gedeeltelijke lockdown vanaf 15 oktober). Deze derde lockdown plaatst peilingen over ondernemers- en consumentenvertrouwen in een iets ander daglicht. Zowel het consumenten- als het producentenvertrouwen waren begin december iets minder negatief dan in november, aldus het CBS. Medio december presteren tien van de dertien conjunctuurindicatoren echter nog beduidend slechter dan hun langjarige trend. Het volume van goederenexport lag in oktober ruim 4% hoger dan een jaar daarvoor. Daar stonden echter krimp in bedrijfsinvesteringen en in consumentenbestedingen tegenover. Het bruto binnenlands product kromp in het derde kwartaal van 2020 met 2,5% ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder, maar lag wel 7,8% hoger dan in het tweede kwartaal van 2020.

De ruime steunmaatregelen voor het bedrijfsleven voorkomen vooralsnog ontslagen en faillissementen op grote schaal. Tussen maart en augustus 2020 nam de werkloosheid wel toe, vooral onder flexwerkers en jongeren. Sindsdien is de werkloosheid gedaald. Het aantal vacatures volgt dezelfde beweging: in het begin van de lockdown was sprake van een forse daling van vraag naar arbeid, maar in het derde kwartaal steeg het aantal vacatures weer - echter niet tot het niveau van 2019.

De derde lockdown, die naar verwachting verlengd wordt tot medio februari 2021, betekent een forse klap voor opnieuw een belangrijk deel van de consumentendiensten (delen van de detailhandel, horeca, toerisme) en een deel van de zakelijke diensten (reis- en uitzendbureaus, evenementensector, personenvervoer). Landelijk vroegen tot 28 december ruim 81.000 werkgevers loonkostensteun aan in geval van minimaal 20% omzetverlies (NOW3, vanaf oktober 2020), tegenover 65.000 voor NOW2 (loonkostensteun over juni t/m sept 2020) en 149.000 voor NOW1 (idem over maart t/m mei 2020).

De grootbanken hebben hun economische prognoses voor 2021 na het afkondigen van de derde lockdown naar beneden bijgesteld. Ten opzichte van 2020 verwacht Rabobank in 2021 een economische groei van 2,3%; ING is

iets somberder met een groei in 2021 van 1,8%. ABN Amro houdt vast aan een verwachte groei van +3%. De werkloosheid zal stijgen naar een niveau tussen 5,1% (ING) en 6,4% (ABN Amro).

Corona monitor en derde ondernemerspeiling

Begin december is de vijftiende monitor van de effecten van de coronacrisis gepubliceerd. Op basis van verschillende openbare bronnen wordt vinger aan de pols gehouden t.a.v. de regionale economie. Zo blijkt dat tot eind september 23% van de bedrijven in de provincie een beroep deed op een of meer landelijke steunmaatregelen, waarbij uitstel van betaling van belastingen (o.a. btw, loonheffing) de meest gebruikte maatregel was. Bij werkgevers (bedrijven met 2 of meer werkzame personen) maakte echter bijna de helft van de ondernemers gebruik van steunmaatregelen. Horecabedrijven maakten het meest intensief gebruik van de ondersteuning (70% van de bedrijven).

In samenwerking met regionale partners (gemeenten Utrecht, Amersfoort, Hilversum, EBU, VNO-NCW, MKB Nederland) hield de provincie ook drie peilingen onder regionale ondernemers. Het beeld door de drie peilingen heen is redelijk consistent: ca. 10% van de ondernemers verkeert in acute problemen, ca. 13% van de ondernemers moet fors reorganiseren om te kunnen overleven. Anderzijds slaagt een groeiend deel van de ondernemers erin zich aan te passen: het aandeel ondernemers met omzetgroei steeg van 4% in peiling 1 (mei 2020) naar 8% in peiling 3 (november 2020). Zorgelijk is het grote deel (bijna een derde) van de ondernemers dat financiële verplichtingen vooruitschuift (uitstel) of verzwaart (krediet, lening). Dit is vooral zichtbaar in het klein MKB (werkgevers tot 50 werkzame personen). Momenteel wordt bekeken in welke vorm de ondernemerspeiling ook in 2021 e.v. kan worden voortgezet.

Op macroniveau zorgt de gediversifieerde economische structuur van de provincie voor een relatief zachte landing van de economische neergang. Zo'n 30% van de werkgelegenheid is te relateren aan bedrijfstakken die met (zeer) grote krimp te maken krijgen. Daarentegen is 48% van de werkgelegenheid verbonden aan groeiende dan wel gelijkblijvende bedrijfstakken.

In een separate brief brengen wij u verder op de hoogte van de uitkomsten van deze derde ondernemerspeiling.

Utrecht REgion Corona Alliantie (URECA)

In 2020 heeft het URECA-loket ongeveer 250 ondernemers ondersteund. Het betrof vooral vragen over financiële en financieringsuitdagingen (35%), corona regelingen (32%), strategie (24%), juridische en mediation zaken (9%). 70% van de ondernemers kwam uit het MKB en 30% was ZZP. Terugkijkend valt op dat ondernemers zwak scoorden op onderwerpen als strategie en financiële projecties. In gunstige economische tijden kan een bedrijf dat gemis nog maskeren, maar in crisistijd komt het aan de oppervlakte en uit zich bijvoorbeeld in de vorm van de afwijzing voor een kredietaanvraag.

Tot op heden hebben alle steunregelingen veel ondernemers op de been gehouden, maar die houden een keer op. De verwachting is dat veel ondernemers dan alsnog failliet zullen gaan. Zonder de financiële steun en met het vooruitzicht op het moeten terugbetalen van uitgestelde betalingen en kredieten, blijft er onder de streep simpelweg te weinig over. Dat is de reden dat we samen met de andere partners in de regio en de bedrijven die hun "om niet" steun hebben aangeboden, kijken naar mogelijkheden om het URECA loket in elk geval tot de zomer in functie te houden.

Veel vragen die binnenkomen bij het loket zijn bovendien algemeen geldende vragen die het brede MKB heeft over financiering, digitalisering, vergroening, strategisch/bedrijfsvoering, maar door de crisis worden versneld of vergerd. Dat is de reden dat we parallel aan het URECA-loket onze ambitie op het gebied van bredere MKB-ondersteuning in de regio verder willen verkennen en oppakken.

Corona OverbruggingsLening (COL)-regeling

Voor de startups, scale-ups en het innovatieve MKB is in april 2020 de COL-regeling gestart. Inmiddels is door de ROM Regio Utrecht op basis van ruim 200 aanvragen aan 85 bedrijven (40%) voor ongeveer €20 miljoen aan leningen toegezegd en grotendeels uitgekeerd. Daarmee worden innovatieve bedrijven financieel ondersteund die (los van de Coronacrisis) financieel gezond zijn en bijdragen aan het toekomstig verdienvermogen van de regio.

Aanvragen voor de COL waren in eerste instantie mogelijk tot eind september. Na beoordeling van alle aanvragen is er landelijk nog een bedrag van ruim €35 miljoen onbenut. Gezien het verloop van het economisch herstel en het resterende COL-budget heeft het kabinet besloten de regeling te verlengen tot uiterlijk 30 juni 2021. De online aanvraagportal is op 4 januari 2021 weer opengesteld. Aanvragen worden volgens de eerder gehanteerde tendersystematiek beoordeeld. Dat betekent dat de ROM's aanvragen regionaal beoordelen. Daarnaast weegt een nationale commissie de aanvragen tegen elkaar af op kwalitatieve criteria als aantal fte, aansluiting bij het missiegedreven innovatiebeleid, aansluiting op ecosystemen en het belang van de innovatie. Bedrijven die eerder een COL toegekend hebben gekregen, kunnen niet opnieuw aanspraak doen op de COL-regeling.

Voor de laatste categorie heeft Ministerie EZK in het derde steunpakket een bedrag van €150 miljoen gereserveerd om via de ROM's te kunnen (door)investeren in bedrijven die nog extra financiering nodig hebben. Naar rato van het Bruto Regionaal Product is ongeveer €14 miljoen beschikbaar voor de regio Utrecht. Voorwaarde hiervoor is 50% regionale cofinanciering. Op dit moment zijn we in gesprek met de regionale partners over de verdeling. In de claim voor corona flankerend beleid van de begroting 2021 van de provincie Utrecht is dit reeds aangekondigd. U ontvangt hiervoor waarschijnlijk in april 2021 nog een uitgewerkt Statenvoorstel.

Samenwerking IPO en gemeenten

Als provincie Utrecht werken we samen met het Rijk, provincies, gemeenten en andere partners uit de regio aan een duurzaam herstel van de economie. Het IPO heeft samen met de 12 provincies en de Regionale Ontwikkelings Maatschappijen (ROM's), in nauwe samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), de Dynamische Uitvoeringsagenda Herstel Regionale Economie opgesteld. Deze Uitvoeringsagenda zal als leidraad en basis worden gebruikt in bestaande en nieuwe overleggen tussen provincies, gemeenten, diverse Ministeries en sociale partners. De agenda richt zich op drie sporen: ontwikkelkracht en innovatie, arbeidsmarkt en gebiedsontwikkeling.

Voor de afstemming met gemeenten is er regelmatig contact met de accouthouders economie van alle Utrechtse gemeenten. Binnenkort gaat er (naar voorbeeld van de eerste lockdown) een bericht uit naar deze doelgroep met een update van ons beleid en maatregelen. Daarnaast werken we in een aantal projecten intensief samen met een aantal gemeenten (o.a. pilots binnensteden, Nu Digitaal).

Digitalisering: Nu Digitaal

In september 2020 is de provincie in samenwerking met de gemeente Utrecht en verschillende lokale partners het initiatief Nu Digitaal gestart. Het doel van dit hulpprogramma is om MKB-ondernemers in de provincie te helpen met hun digitaliseringsvraagstukken. In deze uitdagende tijd is digitaliseren voor veel ondernemers in een stroomversnelling gekomen. Het hulpprogramma heeft de afgelopen maanden al meer dan 170 ondernemers geholpen via masterclasses en adviesgesprekken. Ook hebben 1.200 ondernemers een online scan ontvangen. Ondernemers geven aan heel positief te zijn over dit programma. In 2021 geven we hier een vervolg aan. Om het programma tot een nog groter succes te maken roepen we alle gemeenten op om zich actief aan te sluiten. Aanmelden kan via; info@nudigitaal.nl.

Pilot binnensteden

Om de kernen van onze gemeenten te steunen in deze zware tijden voor de detailhandel en horeca heeft de provincie Utrecht geld gereserveerd voor planvorming binnen gemeenten gericht op de versterking van binnensteden, dorpskernen of wijkwinkelcentra. Dit Statenvoorstel lag vorige week bij u voor en naar aanleiding van de commissiebespreking in BEM is besloten het voorstel aan te passen en in februari opnieuw voor te leggen. Eind vorig jaar zijn de eerste drie pilot aanvragen goedgekeurd. De gemeenten Woerden, Bunschoten-Spakenburg en Stichtse Vecht hebben ieder EUR 80.000,- beschikbaar gekregen om in te zetten op betere samenwerking ter versterking van binnensteden/dorpskernen. De pilots helpen in het vormgeven van de subsidievoorwaarden indien PS besluit de ondersteuning ruimer beschikbaar te maken voor alle gemeenten. Diverse andere gemeenten hebben inmiddels al aangegeven ook interesse te hebben in deze steun. Indien PS het aangepaste voorstel goedkeurt zullen wij deze acties snel in gang zetten.

Coaching en vouchers ter versterking vitaliteit technische arbeidsmarkt

De Provincie Utrecht ondersteunt het Service Punt Techniek (SPT) sinds juli in een pilot met als doel mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt (ZZP'ers, uitzendkrachten, mensen die hun baan dreigen te verliezen of hebben verloren) te behouden voor de techniek. Dit gebeurt in de vorm van coaching en inzet van scholingsvouchers. De recente ontwikkelingen op de arbeidsmarkt laten zien dat er minder mensen vanuit een technisch beroep dan aanvankelijk werd verwacht in de ww terecht komen. Ook blijkt een relatief grote groep die werkzaam was in een technische sector bij ontslag of einde opdracht vrij snel zelf (dus zonder tussenkomst van het project) een nieuwe baan te vinden binnen de techniek. Dit benadrukt de enorme vraag die er nog steeds is naar technisch personeel. In overleg met het SPT is afgesproken om het project te verlengen tot en met 1 april 2021 en een scopewijziging door te voeren. Het SPT zal zich de komende maanden vooral gaan richten op mensen vanuit krimpsectoren die werkloos zijn geworden, en hen te interesseren voor een baan in de techniek. Zij zullen hierin ook actief gaan samenwerken met het Regionale Mobiliteitsteam Midden-Utrecht.

Human Capital Agenda in wording en uitvoering daarvan

De regio Utrecht werkt momenteel aan een Human Capital Agenda (HCA). Deze is begin 2021 gereed. In de HCA zijn de regionale ambities op gebied van arbeidsmarkt geformuleerd. We zien in een aantal sectoren de werkgelegenheid versneld afnemen (denk aan financiële diensten, industrie en landbouw), daarnaast zien we beroepen met blijvende tekorten (verpleegkundigen en technici). Kwetsbaarheden in de arbeidsmarkt worden uitvergroot door corona (flexibilisering en baanpolarisering) en de vaardigheden van de beroepsbevolking sluiten onvoldoende aan bij een snel veranderende arbeidsmarkt. In de Utrechtse regio willen we gezamenlijk investeren in voldoende geschoold talent om de transities op de arbeidsmarkt te kunnen realiseren. We investeren gericht in soepele overstappen naar tekort- en groeiberoepen, in leven lang ontwikkelen en in een digitaal vaardige Utrechtse beroepsbevolking. Dit doen we als regio door de regie te pakken en partijen en beschikbare middelen aan elkaar te verbinden zodat er een krachtig ecosysteem ontstaat waar we met elkaar gerichte inzet van menskracht en middelen kunnen plegen om een weerbare en wendbare regio te zijn.

Cultuur en erfgoed

Met de gecontinueerde lockdown blijft het voor de cultuur- en erfgoedsector vrijwel onmogelijk om inkomsten te genereren, terwijl de kosten wel doorlopen. De duur van deze beperkingen zal bepalen of de steun van Rijk, provincie, gemeenten en particuliere fondsen voldoende is om alle instellingen en de keten overeind te houden. Middels de Statenbrief "Stand van zaken voortgang uitvoering Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 'Voor Jong & Altijd' en Steunpakket Cultuur & Erfgoed COVID-19" (Commissie BEM van 20 januari), bent u uitgebreid geïnformeerd over cultuur en erfgoed. Om die reden is de toelichting over dit thema in de voorliggende brief kort.

Wij blijven continu in contact met de sector, gemeenten en de andere partijen, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Zo vond op 17 december een bestuurlijk overleg plaats met vertegenwoordigers van de sector, en op 18 januari met de wethouders cultuur en erfgoed. De uitkomsten van deze overleggen vormen ook input voor het onderzoek waarover u in bovengenoemde statenbrief al bent geïnformeerd: een extern bureau onderzoekt voor ons de uitvoering van de eerste tranche van het Steunpakket en de actuele situatie en behoeftes in de sector en zal adviseren over de tweede tranche. Wij denken vooralsnog deze tweede tranche te kunnen dekken uit de 6 mln. van het Steunpakket. De uitkomsten van dit onderzoek willen we met u tijdens de informatiesessie op 3 februari delen.

De eerste tranche van het steunpakket is eind december 2020 afgerond. De provincie heeft vanuit het steunpakket ruim 100 instellingen in de gehele regio kunnen helpen. Binnen de Overbruggingsregeling was sprake van een aantal afwijzingen vanwege onvolledige aanvragen. Om tegemoet te komen aan bezwaren van een aantal van deze aanvragers over de korte openstellingstermijn, bereiden we een hernieuwde openstelling van de Overbruggingsregeling in februari voor. Als subsidieplafond zullen we daarbij een bedrag van €800.000,- hanteren, zijnde de omvang van de niet bestede middelen van de Overbruggingsregeling in 2020, onderdeel van het door u vastgestelde Steunpakket.

Vanwege de aanhoudende crisis heeft het Rijk een aantal maatregelen verlengd. Het ministerie van OCW heeft 150 mln. euro beschikbaar gesteld voor gemeenten om te investeren in de noodlijdende culturele sector. We zijn in gesprek met gemeenten hoe deze middelen zich verhouden tot de tweede tranche van het provinciale steunpakket en hoe hier samen in kan worden opgetrokken.

Recreatie en toerisme

De vrijetijdsector is een belangrijke aanjager van bestedingen in veel andere sectoren op de Utrechtse Heuvelrug en in andere delen van de provincie. Daarom is vraagherstel in de toeristische sector economisch en sociaal van groot belang. Een snel herstel vergroot de kans op het overleven van aanbieders op de lange termijn en het behoud van werkgelegenheid. Dit komt de voorzieningen en de leefbaarheid in vooral kleine gemeenschappen in onze provincie ten goede. Aan de provincie wordt gevraagd om financiële ondersteuning voor deze campagnes. Wij gaan in overleg hierover met de marketingorganisaties.

Drukke in natuur- en recreatiegebieden

Het bezoek aan bos- en natuurgebieden is enorm gestegen. Het concentreert zich in bekende gebieden en op parkeerplaatsen. Ook wordt er veel in bermen geparkeerd. Veel natuurgebieden zijn niet berekend op deze drukte en lijden schade. Op basis van het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN) werken provincie Utrecht, natuurbeheerders en de RUD Utrecht samen aan de uitvoering van het toezicht en de handhaving in natuurterreinen. Door de prioriteiten anders te leggen waren partijen, tot op zekere hoogte, in staat om met de huidige BOA-capaciteit ervoor te zorgen dat bezoekers van onze natuur konden genieten. Ondanks extra inspanningen is het de BOA's niet altijd gelukt, de niet-toegankelijke kwetsbare natuurgebieden en natuurgebieden waar rust geldt i.v.m. bijvoorbeeld het broedseizoen, te behoeden dat bezoekers deze (verboden) gebieden toch bezochten. Partijen hebben de samenwerking versterkt, met gemeenten, politie e.a., ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid. Voor openbare orde en veiligheid zijn wel als eerste de gemeenten aan zet. Maar onmiskenbaar zijn door de aanhoudende drukte op bepaalde plekken knelpunten in de bemensing van het toezicht ontstaan.

Om de drukte zoveel mogelijk te geleiden en spreiden, hebben we als provincie deze zomer de druktemonitor versneld ontwikkeld en publiek gemaakt. De monitor moet zorgen voor spreiding van de drukte. Om de monitor snel in te kunnen zetten, hebben we in eerste instantie gebruik gemaakt van lokale experts om de drukte in te voeren. We hebben de afgelopen tijd de monitor verder ontwikkeld door meer digitale middelen in te zetten. Zo zijn bijvoorbeeld de parkeerplaatsen bij Amelisweerd en Rhijnauwen digitaal gekoppeld aan de monitor. Dit proberen we uit te breiden. Het zorgt voor een grotere betrouwbaarheid en objectiviteit. Ook werken we door middel van pilots op specifieke locaties samen met gemeente en stakeholders aan oplossingen (doorverwijzingen, lichtkranten, informeren, dubbelgebruik parkeergelegenheid bedrijven/instanties). Daarnaast wordt er meer aandacht gevraagd voor het gebruik van de druktemonitor door middel van diverse communicatiemiddelen.

Openbaar vervoer

Beschikbaarheidsvergoeding OV

Het openbaar vervoer heeft vooral sinds de hernieuwde lockdown van half december weer te maken met beperkende maatregelen voor de reiziger. De bedoeling is dat het alleen gebruikt wordt voor noodzakelijke reizen, waarbij er overigens geen nadere omschrijving wordt gehanteerd van het begrip "noodzakelijk". Dit betekent dat in ons regionale OV ongeveer een kleine 30% van de reizigers zit vergeleken met wat gangbaar is in deze tijd van het jaar. Dit betekent grote tekorten bij de reizigersopbrengsten, omdat tegelijk met het Rijk landelijk is afgesproken om ongeveer 90% van de dienstregeling te blijven rijden. Wat betekent dat het netwerk in stand blijft met een behoorlijke frequentie. Deze tekorten in opbrengsten zijn voor 2020 aangevuld door het Rijk middels de beschikbaarheidsvergoeding OV. De provincie heeft deze vergoeding ook voor beide vervoerders aangevraagd en de bevoorschotting van het Rijk ter hoogte van 80% is ontvangen en direct uitgekeerd. Voor de eerste helft van 2021 heeft het Rijk opnieuw een beschikbaarheidsvergoeding OV toegezegd vergelijkbaar met die van 2020, maar wel met wijzigingen. Deze wijzigingen zijn nog niet uit onderhandeld en bekend. Voor de tweede helft van 2021 wordt nog gepraat met het Rijk. Hier is nog geen beslissing over genomen. Wel begint duidelijk te worden dat er ook de tweede helft van 2021 nog geen hersteld aantal reizigers is te verwachten. Immers het verloop van de coronacrisis en het tempo van de vaccinaties zal naar het zich laat aanzien nog lange tijd dit jaar zorgen voor beperkingen in het reisgedrag per OV. Dit maakt een vorm van beschikbaarheidsvergoeding voor de tweede helft van 2021 gewenst. Tegelijk wordt op dit moment door het Rijk, de decentrale concessieverleners en de vervoerders een transitieplan voor het openbaar vervoer bereid dat eind eerste kwartaal 2021 in het Nationaal Openbaar Vervoer Beraad zal worden vastgesteld. Dit transitieplan moet maatregelen bevatten, die het OV na de coronacrisis weer gezond moet maken, zowel qua reizigersdeelname als qua bedrijfsvoering. Het kan dan gaan over afspraken rond thema's als besparingen in de bedrijfsvoering van vervoerders, regelingen voor vervanging van materiaal bij de zero-emissie opgave etc... Zodra hierover meer bekend is informeren wij u hierover apart. Intussen bereiden wij in samenhang hiermee in overleg met de vervoerders een addendum voor op de concessiecontracten, die afspraken bevatten over duurzaam gezonde concessies na de coronacrisis. Ook in het beheer van de regiotaxicontracten worden in goed overleg nadere afspraken gemaakt met de betrokken gemeenten en vervoerders om te zorgen voor het goed doorkomen van deze periode. Zodra over de afspraken met vervoerders en over het landelijk transitieplan meer bekend is informeren wij u hierover apart.

Bereikbaarheid OV testlocaties.

In uw vergadering van 23 september zijn door VVD en SP opmerkingen gemaakt en vragen gesteld met betrekking tot het gebruik van openbaar vervoer of taxi naar testlocaties. Toegezegd is hier schriftelijk op terug te komen. Op de site van de GGD wordt exact aangegeven hoe iemand bij een testlocatie mag en kan komen. Daarbij wordt expliciet aangegeven dat er géén gebruik gemaakt mag worden van openbaar vervoer of taxi vervoer vanwege het besmettingsgevaar onderweg.

De voorkeur heeft de auto, al dan niet gereden door een huisgenoot met een duidelijk instructie voor de te testen persoon en de chauffeur van de auto. Indien er geen auto beschikbaar is wordt geadviseerd per fiets, lopend of per scooter te komen. Het bezoeken van een testlocatie per scootmobiel, brommobiel en met een rolstoel behoort ook tot de mogelijkheden. Voor bedlegerigen of mensen die volledig afhankelijk zijn van hulp van anderen wordt per persoon en per regio gekeken naar andere mogelijkheden, zoals het testen aan huis.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen/testlocatie>

Voor chauffeurs in het openbaar vervoer zijn ter bescherming reeds aan het begin van de coronacrisis maatregelen genomen zoals het plaatsen van schermen en gebruik van mondkapjes.

Financiële consequenties

N.v.t.

Vervolprocedure / voortgang

Regelmatig informeren wij u middels een Statenbrief over de stand van zaken rond de corona maatregelen.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen